

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob no-
deljah Din 1.—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
da. umom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10.—, za ino-
zemstvo D 15.—, dostavljeno
D 11.—, na izkaznice
Inserati po dogovoru

Naroča se pri upravi
TABOR, Jurčičeva ul.

*Prisrca luga
Ljubljana*

TABOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob no-
deljah Din 1.—

UREDNIK: O. se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevnostni ra-
čun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
vzira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, četrtek 22. junija 1922.

Številka: 139.

Rendes-vous v Haagu.

Haag je lepo nizozemsko mesto, ki
je ima svoj renomé v mednarodni po-
litiki. Tu so se sklenile nekatere med-
narodne konvencije, tu stoji »Palača
miru«, h kateri je dal inicijativo zad-
nji ruski car Nikolaj II. Ta mirovna
palača bi naj nudila stalen kotiček an-
gelju miru; v nji bi naj našel svoj pro-
storček, če bi ga izgnali iz raznih kul-
turnih držav. Tako se je tudi zgodilo.
Komaj je preteklo 20 let, pa se je an-
gelj miru zatekel v haško palačo. Iz-
gleda, da se še danes najlepše počuti v
tej palači in da ima tu najsigurnejšo
strehu...

V njegovi bližini so si dali rendes-
vous stari znanci iz Londona, Pariza in
Rima ter razni novi znanci iz Genove.
Dne 15. t. m. so se pričela predposve-
tovanja, dne 26. t. m. pa se začne ple-
narna konferenca strokovnjakov. Ude-
ležene bodo, kakor znano, vse male in
velike evropske države. Nadaljevali
bodo genovsko delo — s kakim uspe-
hom, to naj nam čitatelji prepuste za
skorajšnji epilog.

V ospredju stoji tudi tu — ruski pro-
blem. To je tisti trdi oreh, na katerem
si je zlomila zobe genovska konferenca
in katerega po vsej verjetnosti ne bo
mogla pregrizati niti haška. V Genovi
je šlo za dve nasproti tezi: angleško
in francosko. V Haagu bo isto. Franco-
zi so že precizirali svoje stališče. Poi-
ncaré je dejal, da je za obnovo normal-
nih stikov z Rusijo treba, da se Rusija
povrne k normalnemu političnemu živ-
ljenju. Za Poincaréja je to conditio sine
qua non. Dokler ni v Rusiji zasiguran
pravni red, dokler ne veš, kaj je moje
in kaj tvoje, dokler ni nobenega prav-
nega in moralnega jamstva, da bi se
spoštovale pogodbe — kdo naj gre
kupčevati v Rusijo, kdo naj gradi v
Rusiji industrijska podjetja ali pošilja
industrijske izdelke na kredit?

Lloyd George pa stoji na stališču,
da je treba Rusiji za vsako ceno po-
moči, to pa na ta način, da ji dovolimo
pristop na evropski trg, damo sred-
stev, da si tu nakupi, česar ajma do-
ma, evropski trgovci pa naj gredo v
Rusijo in jo eksploatirajo kolikor je
mogoče.

Katero stališče je boljše, o tem naj
odloči vsak po svojih interesih in na-
zorih. Države se bodo najbrž grupirale
tako kakor v Genovi, zato pa bo tudi
rezultat približno isti.

Ali bo Lloyd George zadovoljnejši
z Haagom kakor je bil v Genovi, ne
vemo. G. Poincaré pa bo najbrž tako
dobro volje kot je bil pred Genovo in
po Genovi. Čiherin ne pride v Haag,
zato pa bo na tem rendes-vousu malo
manj pikantnosti.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

Posljuje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Mladinski oddelk ob sobotah od 18
19. ure.

Podlimbarski na potu v domovino.

Njegovi telesni ostanki v Mariboru. — Sprejem in slovo.

Maribor, 21. junija. Danes zju-
traj ob 8.37 je semkaj dospel vagon s
telesnimi ostanki v Pulska umrlega
slovenskega pisatelja Frana Maslja-
Podlimbarskega. Kljub temu, da se je
za prihod izvedelo šele v zadnjih urah,
je tudi Maribor izkazal zadnje čast po-
kojnemu pisatelju ki je umrl kot žrtev
avstrijskega absolutizma. Pred odho-
dom vlaka, ki je zapustil mariborski
kolodvor ob 13.20, se je zbralo na po-
staji precej narodnega občinstva. Na
rakev so položili vence: Slov. žensko
društvo v imenu vseh narodnih druš-
tev v Mariboru venec z napisom: »Ju-
goslovenski Maribor narodnemu pisa-
telju in mučeniku« in še posebej šopek
cvetlic; g. industrijalec Gjuro Džamo-
nja venec z napisom: »Pisu Gospodi-
na Franje u ime zahvalnih«; Maribor-
ski novinarski klub šopek z napisom:

Važna seja ministrskega sveta.

Beograd, 21. junija. Včeraj od
10. do 13. ure se je vršila seja ministr-
skega sveta, v kateri je referiral za-
stopnik ministra za socialno politiko,
minister za zgradbe, o stanovanjskem
davku v Beogradu. V svrhu proučava-
nja tega vprašanja se je osnoval pose-
ben komite, v katerega so bili izvoljeni
ministri Krstelj, Vukičević in Rafaj-
lović. Za tem je poročal zastopnik tr-
govinskega ministra, Laza Marković o
zagrebškem velesejmu in vlada je skle-
nila, da se njegov predlog in sklep de-
mokratskega kluba, da parlament po-
seti velesejem, odobri. Dr. Laza Mar-
ković bo organiziral obisk ter jutri ob-
vestil vlado o programu. Na to je za-
hteval zastopnik trgovinskega ministra
dovoljenje, da sme zbornici predložiti
zakonsko osnovo o podaljšanju trgo-
vinske pogodbe z Avstrijo. Zahteva je
bila sprejeta. Justični minister je refe-

riral o vprašanju izvedbe obsodbe vi-
dovdanskih atentatorjev, na kar se je
sklenilo, da za atentatorja Stejića ne
vloži prošnje za pomloščenje, ampak
da se obsodba izvede. Zunanji minister
dr. Ninčić je poročal o svojem obisku
pri kralju Aleksandru in kraljici Ma-
rioli na Bledu. Ministrski svet je vzel
z veseljem na znanje, da je kraljica
Mariola vzhleena nad lepoto svoje no-
ve domovine. Dr. Ninčić je referiral
dalje o pogajanjih z Italijo ter nagla-
sil potrebo čimprejšnjega sporazuma.
O tem vprašanju se bo razpravljalo v
ministrskem svetu tudi še danes. Dalje
se je razpravljalo še o demisijski pro-
šnji muslimanskih ministrov. Mini-
strski predsednik je izjavil, da se nji-
hovih demisij ne sprejme, ampak da
naj tudi še nadalje ohranijo svoje port-
felje.

—0—

idita brez razprave sprejel. Predlog bo
že v v prihodnjih dneh prišel na raz-
pravo v zbornici.

—0—

Češkoslovaško posojilo Avstriji.

DKU Praga, 20. junija. Narodna
skupščina je danes po večurni debati
sprejela vladni predlog glede avstrij-
skega kredita v znesku 500 milijonov
č. kron.

—0—

Kratke brzojavke.

DKU Genova, 19. junija. Stav-
karski odbor je sklenil, da že določeno
stavko kovinarjev v svrhu temeljite
priprave odgodi.

DKU London, 19. junija. Konfe-
renca II. internacionale je vzdržala
svoj sklep glede skupnega sodelovanja
z Moskvjo, obenem pa sprejela spre-
minjevalne predloge glede sporazuma
s tretjo internacionalo.

—0—

Borza.

Zagreb, 21. junija. (Izvirno. Pred-
borza). Pariz 6.55, Curih 14.37, London
3.35, Berlin 24, Praga 1.49, Italija 3.72,
New-York 74.5, Dunaj 0.51, žig. krone
0.53, Budimpešta 8.50.

Curih, 21. junija. (Izvirno. Pred-
borza). Pariz 45.85, Zagreb 1.75, Lon-
don 23.40, Berlin 1.67, Praga 10.05,
Italija 25.90, New-York 5.126 in pol,
Zukarešta 3.52, Dunaj 0.03 in tri četr-
tine, žig. krone 0.04, Budimpešta 56 in
pol, Varšava 11 in tri četrte.

—0—

Pogajanja z Italijo.

Beograd, 21. junija. (Izvirno.)
Po včerajšnji seji ministrskega sveta
je bil grof Manzoni poklican v pred-
sedstvo vlade, kjer se mu je predložil
odgovor naše vlade in opombe h kon-
venciji. Gre samo za male izpremembe.
Politični krogi so mnenja, da bo itali-
janska vlada še tekom tega tedna izro-
čila svoj odgovor.

—0—

Haška konferenca.

DKU Haag, 20. junija. Na včerajš-
nji popodanski seji predkonferenčne
komisije je bil van Carnebeck z odo-
bravljem vseh navzočih izvoljen za
častnega predsednika.

—0—

Delitev Gornje Šlezije.

DKU Katowice, 20. junija. Da-
nes dopoldne so po odhodu francoskih
čet zasedle mesto poljske čete.

—0—

Poganowski vrnil mandat.

DKU Varšava, 20. junija. Vsled
opozicije levičarjev in gotovih agovo-
rov s strani ljudske stranke je Poga-
nowski odložil mandat za sestavo
vlade.

—0—

Italijansko posojilo Avstriji.

DKU Rim, 20. junija. Finančni od-
bor zbornice je priporočilo odbora za
zunanje zadeve glede avstrijskega kre-

Avstrija in Francija.

V eni zadnjih številčk našega lista
smo razmotrivali kritični položaj, v
katerem je republika Nemška Avstri-
ja. Omenili smo, da preti tej državi fi-
nančni in gospodarski polom, katerega
posledica bo združitve z Nemčijo. Da
Avstrija, taka kot je danes, ni sposob-
na za življenje, je nepobitno dejstvo in
da mora prej ali slej priti do poloma,
je tudi na dlani. Ob koncu svetovne
vojne bi bilo edino naravno, da bi se
bile nemške province nekdanje avstro-
ogrske monarhije pridružile Nemčiji,
kakor so se jugoslovenske Srbiji, polj-
ske Poljski, rumunske Rumuniji itd.
To bi se bilo tudi zgodilo, da ni bilo
Francije, ki se je temu odločno upra-
ter tudi res dosegla, da se to ni zgo-
dilo, ampak da se je iz njih storila
nova samostojna država, republika
Nemška Avstrija. Franciji je šlo pri-
tem za to, da se Nemčija ne ojači, ker
bi priključitev Avstrije pomenila za-
njo povečanje preko predvojne sta-
nja, mesto pomanjšanje, kakršno za-
htevajo francoski interesi. S samo pre-
povedjo združitve pa bi se doseglo
prav malo. To so uvideli tudi Franco-
zi, zato so ovili to svojo prepoved s
plaščem prijateljstva in dobrohotno-
sti. Najprej je dosegla Francija, da se
Avstrije ni postavilo glede krivde na
vojni in glede odgovornosti zanjo na
isto stopnjo kakor Nemčijo, potem pa,
da se je z njenimi spornimi ozemlji po-
stopalo jako obzirno in na njeno ko-
rist. In to celo na škodo pravih zavez-
nikov. Primerov za to je dovolj, naj-
bolj kričeč primer pa je naša Koroška.
Francija je žrtvovala našo Koroško
Avstriji samo za to, da bi si pridobila
njeno naklonjenost ter zagotovilo, da
se ne priključi Nemčiji. Isto velja gle-
de Radgone ter tudi glede Burgenlan-
da. Avstriji so že tedaj, ob prvih do-
brohotnih framazonskih korakih spo-
znali situacijo ter jo pričeli eksploati-
rati v svojo korist. Ko so uvideli, da je
pripravljena Francija storiti vse, le da
prepreči združitve Avstrije z Nemčijo,
so šli v Pariz ter zahtevali razna spor-
na ozemlja, češ, ako nam jih ne daste,
se moramo priključiti Nemčiji. In
Francosi so verjeli ter se eksponirali
za avstrijske interese. Da so pri tem
izgubili precej simpatij posebno pri
nas Jugoslovenih, je pač dovolj znano
in ni treba še posebej povdarjati. Av-
striji pa gredo v izrabljanju Franco-
zov še dalje. Da je kurz avstrijske kro-
ne padel tako nizko, je poleg ostalega
v precejšnji meri tudi špekulacija
Avstrijscev samih. Dasiiravno je valuti-
ni polom zanje na eni strani nesreča,
je na drugi zopet blagoslov. Stremlje-
nje Avstrije je usmerjeno še vedno k
združitvi z Nemčijo in bo tako dolgo,
dokler do te združitve ne pride. Da je
tembolje, čimprej se to zgodi, je na-
ravno. Valutni polom pa jim pomaga
lahko najhitreje do uresničenja tega
člana. Zato smo videli, da se je te dni,
ko je avstrijska krona padla najnižje,
pripravljalo v Avstriji vse na združi-
tev z Nemčijo. V onem momentu pa,
ko se je zdelo, da tega naravnega raz-
voja dogodkov ni več mogoče prepre-
čiti, je prišla zopet Francija z novim
bakišem s petinpetdesetmilijonskim
posojilom. V Parizu se je odkrito na-
glašalo, da je to posojilo politično; to
se pravi, da se dovoli Avstriji zato, da
se ne združi z Nemčijo. In Avstrija je
na to posojilo pristala, pozdravila ga
je še z največjim veseljem. Za združi-
tev je še časa dovolj, lahko se jo tudi
odgodi še za nekaj mesecev ali celo le-
to, denar pa je denar, posebno ako gre
za »zdravo valuto«, kakršna je fran-
coska. Avstrija bo vzela posojilo ter
za »zdravila, ko pa bo zopet suha...

No, Francozi bodo radi dali zopet novo posojilo, samo, da se ne združi Avstrija z Nemčijo!

Tako bodo Francozi lahko podpirali Avstrijo na večne čase, ako bodo hoteli, saj za Nemčijo, kakor tudi za Avstrijo, je koncem koncev vendar vseeno, kdaj se združita. Francozi franke, podarjeni Avstriji, prihajajo neposredno tudi v korist Nemčiji, saj v slučaju potrebe, recimo nove vojne proti Franciji, bodo nastopili oboji, nemški in avstrijski Nemci itak skupno, pa naj bodo že združeni ali ne. Da to niso prazna sumničanja, dokazujejo avstrijski Nemci sami. Iz ust uglednega Avstrijca smo slišali odkrito priznanje, da Avstrija Francijo samo izrablja, da jo slepi in slabi v korist vesoljnega Nemštva. Situacija bi bila velemišna, ako ne bi bila obenem z našega stališča dokaj tragična, ker reže tudi v naše meso. Izigravanje Francije potom Avstrije v korist Velenemštva, slabi obrambni zid proti temu Velenemstvu, katerega jugovzhodno fronto tvorimo mi Jugoslovenci. Radi tega bi bilo umestno apelirati na zdrav francoski razum, da se vendar enkrat že predrami ter zave pravega položaja. Mislimo da nismo na napačnem potu, ako trdimo, da bi bila to pred vsem dolžnost naše diplomacije. Do združitve Avstrije z Nemčijo pride prej ali slej, tega ne bodo preprečile niti mirovne pogodbe, »cunje papirja«, niti francoske podpore in dobrohotnosti. Za nas, in seveda tudi za Francijo, pa je boljše, da pride do tega sedaj, ko se učinek združitve še paralizira, kakor pa v katerem poznejših kritičnih momentih, ko to ne bo več mogoče. Volk menja dlako, Nemec čudi nikoli! Na to bi morali misliti vedno in vedno istotako mi kakor Francozi. Da je to res, dokazuje najbolj besno sovraštvo avstrijskih Nemcev do Francozov, ki se izraža čisto celo v javnih pogovorih, čeprav so Francozi njihovi — dobrotniki.

Politične vesti.

*** Odgojene volitve v oblastne skupščine?** Dopisnik »Slovenca« poroča iz Beograda, da je vsled nasprotnih mnenj v vladi volitev v oblastne skupščine zadeva odgojena in da se volitve najbrže do oktobra ne bodo razpisale.

*** Masaryk o sodelovanju Nemcev v vladi.** Prezident Masaryk se je te dni zelo interesantno izjavil napram uredniku »Börsenkurierja« glede sodelovanja čeških Nemcev v vladi. Masaryk je rekel, da Nemcem v Českoslovaški republiki ničesar ne ovira poti v vlado. Čeških Nemcev je tri milijone napram desetim milijonom Čehoslovakov vsled česar jim po pravici med 16 ministrskimi mesti pripadajo 3. Ako češki Nemci prenehajo s svojo politiko negacije pravnega stanja, češkoslovaške republike, vstopijo lahko takoj v vlado ter tudi dobe tri ministrske sedeže. S tem, je rekel Masaryk, bi Nemci le pridobili, ker bi imeli potem popoln vpogled v vse državne zadeve. Več tole-

Strniški:

Sosed Luka na Pohorju.

(Dalje.)

Kmalu na to je prirobantil Fridolin, lovec sapa, češ, naj hodijo po gorah drugi tepci, če že hočejo, da se jim zmehčajo ali skisajo možgani. V kratkem presledku smo pa začuli, zunaj koče že, silno hropenje, kakor bi prihajalo iz dimnika slabo zakurjene lokomotive: puf, puf, puf in privabil se je v sobo, premočen do kosti, v oblakih sopare naš Franci, nezmožen kate-regakoli pozdrava, kazajoč samo na kozarec in cmokajoč z usti, češ, glejte, skoprnel bom žeje, dasiravno že na cilju.

In prišla je še cela armada, namreč pevec slavnostnega pevskega društva »Prleški zvon«, katerega slavnostni načelnik in obenem vaditelj je sosod Luka. Pa sem vstal, vprl si levico v bok, desnico pa držeč na mizo, pokašljaj in izpregovoril: »Sam sem bil in se nisem bal. Sedaj nas je cela armada in strah je drugih. Pa nič strahu, zakaj podoljubni smo in miroljubni. Na zdravje tedaj in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.«

O polnoči sem se francosko poslovil

in dobrohotnosti, kakor jo je pokazal Masaryk s to izjavo, pač se ni pokazal noben vladar napram narodnim manjšinam. Kljub temu pa so češki Nemci še tako nesramni, da trobijo v svet o zapostavljanju in zatiranju.

*** Naši sovjetski »prijatelji«.** Jovan Plamenac, bivši ministrski predsednik vlade kralja Nikite, je del časa vodil v Italiji propagando za »osvobođenje« Črne gore. Veljal je kot največji re-akcionarec, tip onega politika, ki ga v zapadni Evropi označujejo z epitetom »balkanski«. Ta Plamenac se je na Genovski konferenci seznanil z boljše-viškiimi mogotci in se kar čez noč izpremenil v ultrardečega Pavla. Sedaj se nahaja — kakor povzamemo iz »Journal des Debats« v Budimpešti in potuje v sovjetsko Rusijo, ker je imenovan za šefa črnogorske komunistične stranke. Pa bodo še razni Rakovski trdili, da so prijatelji naše države! Vsak izvržek jim je dober, samo če se prizna k foskovski internacionali!

*** Ameriški poslanik v Albaniji.** Ameriške Združene države so poslale v Albanijo svojega političnega zastopnika ter s tem priznale tiransko vlado in albansko državo. Ameriški poslanik je prispel v Tirano dne 14. t. m.

*** Po Kappovi smrti.** Socialistični list »Christlich freies Volk« je objavil tajno pismo ravnatelja bavarskih kmetičkih organizacij. V tem pismu poziva zanesljive osebe, da v celi Bavarski organizirajo rojalistični odbori, ki bi kolektivno vodili borbo za kraljev povratek. V bavarskih in tirolskih al-pah so se našli velikanske zaloge municije in orožja.

*** Ujedinjenje Kitajske.** Kitajska, ki se je po padcu monarhije razcepila na več samostojnih republik, ki so imele vsaka svojo vlado, se v zadnjem času zopet združuje. Osvojitelj Pekinga, ki je pregnal znanega japonofilskega generala, si je sedaj podvrget tudi južni del Kitajske ter pregnal generala Sum-jatsena, ki je imel svojo vlado v Kantonu.

Dnevna kronika.

— Klerikalci in »Naša vas.« Klerikalni listi so se razburili, ker je sodišče prepovedalo nadaljnje izdajanje »Naše vasi« radi njenega hujskajočega pisanja proti državi. — Ko je vlada izdala odredbe proti komunistom, so klerikalci zavpili: Saj imamo redna sodišča, naj ta sodijo protidržavnim elementom! Če pa sodišča na podlagi veljavnih zakonov, ki jih danes spoštujemo že v Afganistanu, obsodijo kakoga petelina, ki si drzne zasadiť svoje kremplje v stvari, katere so poštenim državljanom svete — pa pridejo »svobodoljubni« klerikalci in zavpijejo o nasilju. Sploh je smešno, če klerikalci govore o svobodi mišljenja in prepričanja, ko pa to svobodo na drugi strani zanikajo in teptajo! Če ima cerkev pravico do »indexa« in »imprimaturja«, bo menda imela tudi država pravico, da prepreči očitno protidržavno dejanje. Če nimajo klerikalci toliko uvidev-

in legel v najlepšo sobo Planinke, ki so mi jo nakazali v prijetni zavesti, da bom v prihodnje držal jezik za zobmi in pisal po časopisih o oskrbništvu samo lepe, ugodne in zelo prijetne stvari.

Navzlic izborni postelji in primerni utrujenosti nisem mogel zaspati, ampak sem se preobračal na postelji zdaj na to zdaj na ono stran, tiščal ušesi, se pokrival čez glavo, zapiral okno, se jezil in celo klel, dasiravno sem zelo miren in bogaboječ človek. V gostilniški sobi je namreč zelo požitvalno in vse hvale vredno vadil sosod Luka svoj pevski zbor, ki je prepeval do četrte ure, seveda zjutraj, trikrat celo, našlaš za ta zlet prirejeno opero v menda sedmih dejanjih, naslovljeno »Heregat, velika opera s spremljevanjem fagota«.

Končavi generalna vajo je prišel zbor, na čelu sosod Luka s fagotom, pod okno Planinke ter tu proizvajal do šeste ure velezanimivo operno novost, od katere sem si zapomnil žalibog samo malce odlomkov. Prvo dejanje se začne z velepomembnimi besedami: Terentete herdegat, teren teletina, ki se trikrat ponavlja. V sredini neke, menda v tretjem ali četrtem dejanju, tedaj na viški napetosti, je zadonelo

nosti in državljanske morale, da bi spoznali škodljivost Novačanovih huj-skarij, jih iskreno pomilujemo; zato pa naj se otročaji ne igrajo z ognjem!

— Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Planini pri Sevnici tamkajšnji trgovec in posestnik Ljudevit Schescherko.

— Več nemščine v šole? Več naših veljakov — med temi tudi ne manjka srednje- in ljudskošolskih učiteljev — slišimo medovati, da bode treba v srednje in tudi v obmejne ljudske šole zopet uvesti več nemščine, ker je to pač le življenska potreba naših ljudi z ozirom na nemško sosedstvo. Tudi je nemščina jezik večmilijonskega naroda, spada bolj ali manj med svetovne jezike in enega izmed teh naj vendar vsak izobražen človek obvlada. Tako in enako jadikujejo ti prijatelji starih časov in se seveda pri tem ne zavedajo, »kam — dasi nehoti — pes taco moli«. Ja, prijatelji dragi, ali se nič ne zavedate, da je bilo naše dobrosrčno slovensko ljudstvo po »nobl nemški šprahi« okuženo že celo v osrčje Slovenije, v belo Ljubljano? Ali ne veste, da v obmejnih krajih sploh ni bilo nobene narodne zavednosti med kmetiskim, obrtnim, delavskim ljudstvom; ali pa k večjemu toliko, kolikor je to podpiralo versko čustvovanje, ker »vsak zaveden Slovenec je tudi zaveden katoličan« — pod tem geslom — bodimo odkritosrčni! — je tudi klerikalizem v obmejnih krajih s hvale vredno vne-mo branil in gojil narodno zavest. Pa bolj in bolj je narodnost morilo preziranje in omalovaževanje našega in »kovanje v deveta nebesa« nemškega jezika. Obmejni nemški zagrizenci in nemčurji so vedeli to mojstersko pre-računati. Zato je naš človek jedljal v nemščini, če jo je znal lomiti tudi le za največjo silo, ker to je »imenitno«, posebno če je prišel v urad. Okrajni šolski sveti, ki so imeli nemščini prijazno večino, so dobro premišljeno vsiljevali šolam »nemščini prijazne učitelje«, vedoč, kako vzgojno moč ima povdarjanje važnosti nemškega jezika na nežna srca slovenske mladine. Le pogledjte prebivalstvo Ruš, Limbuša itd., kjer se jim to ni posrečilo, pogledjte pa si tudi svečinski kot, kjer se jim je posrečilo. In sedaj hočete zopet povdarjati važnost nemščine pred našo mladino, pred našim ljudstvom in sejati s tem narodni strup! Ali vas nič ne speče, ko slišite nekdanjo besedo nemškutar? Ali jo hočete videti v drugi izdaji? Komur je res mar do narodne države, komur je res mar, da si vzgojimo narodno zavedno mladino, ljudstvo, tudi mi Slovenci, ta bode zaklical iz srca: proč popolnoma proč z nemščino, z nemškutarijo iz naših narodnih ljudskih in meščanskih šol, v srednjih šolah — da ne boste pretakali predebelih solz — jo obdržite magari kot neobvezen predmet, pa le na višji stopnji. Nikakor ne želimo krivice Nemcem ali omalovaževanje njih duševnega poleta, a oni so bili, so in ostanejo naša narodna in državna nevarnost, katero vsaka nemškutarija krepí in vekša. Ne tega pozabiti! Zato pač nimamo vzroka, da-jati nemščini prednost pred francošči-

no ali angleščino. Naša inteligenca se naj poprime francoščino. Od Francozov se nam ni treba bati nobene anek-sije. Narodna zavest, trdna in ognjevi-ta, je naravnost najvarnejša domovinska obramba. (Ta članek izključuje vsako osebno mržnjo do Nemcev, je pisan zgolj iz narodno-državnega stališča.)

— Vpokojeni častniki bivše avstro-

ogrsk armade, ki še niso sprejeti v našo vojsko, morajo pri vojnem ministstvu prositi za vpokojitev s kraljevim ukazom. Na podlagi uverjenja, ki ga izda potem vojni minister, prosijo za odmerjenje pokojnine. Prošnjo je predložiti službenim potem v dveh primerih. Pokojnino izplačajo potem pristojna finančna ravnateljstva. Natančnejša pojasnila se dobe pri vojnem okrogu v Mariboru odnosno pri komandi mesta.

— Vsem planincem in drugim lju-biteljem zelenega Pohorja naznanja-mo, da so se na novo markirala pota Šmartno-Sv. Arah in Šmartno-Klopni vrh. V kratkem se bo zaznamovala tudi peš pot Šmartno-Slov. Bistrica. Drugo nedeljo v juliju to je dne 9. 7. bo pri nas večja ljudska slavnost združena z gledališko predstavo, godbo, plesom itd. Vsa sosednja društva se prosijo, da to upoštevajo.

— Na sokolskem zletu v Rušah je izgubila neka gospodična na potu s te-

lovadišča do gostilne Novak 200 Din. Pošten najditelj se naproša, da odda znesek pri g. Serncu, trgovcu v Rušah ali pa v našem uredništvu.

— Ubijalec se sam javil sodišču. Jožef Glancer, roj. 1899 pri Mariji Snežni, je bil zaposlen zadnje 3 mesece kot tesar v Kostojici pri Zagrebu. Dne 11. t. m. je pil s svojimi tovariši in jim plačeval. Nato se je začel prepir. Ko se je vračal Glancer zvečer domu, ga je eden prejšnjih pivcev čakal in ga hotel napasti. Glancer ga je udaril dvakrat z lopato po glavi, da je padel in obležal. Ko je Glancer drugi dan zvedel, da je oni mrtev, je odšel k svoji materi pri Mariji Snežni, dne 16. t. m. pa se je javil sam sodišču pri sv. Lenartu, ker ga je pekla vest.

— V Ljutomeru se je osnoval »Kra-jevni odbor za pomoč gladujoči ruski deci.« Odbor si je izvolil za predsednika vodjo okrajnega glavarstva dr. Vav-potič in podpredsednikom župana g. Viktorja Kukovec. Odbor agilno deluje in je nabral do sedaj prostovoljnih prispevkov že nad 22.000 kron. Da pridobi nadaljna gmotna sredstva za predmetno akcijo, sklenil je odbor v svoji zadnji seji dne 14. junija t. l. prirediti dne 9. julija v Ljutomeru veliko ljudsko veselico. Društva se naprošajo, da jemljejo ozir na to pri eventualnih svojih prireditvah. Pripominja se, da stoji odbor na strogo nadstrankarskem stališču, kar bodi še posebej povdar-jeno.

Občinske volitve v Ljubljani so razpisane na 20. oktobra t. l.

— III. kongres profesorjev se vrši letos 7., 8. in 9. sept. v Ljubljani.

pustil tudi svoj zbor, nakar je nastal še pravi planinski mir.

Takrat sem vstal jaz in tisti, ki smo morali poslušati, četudi brezplačno, si-cer jako lepo in hvalevredno naštni-rano opero. Da se za trud vsaj nekoli-ko zahvalimo, smo priredili sosodu Lu-ki prisrčno ovacijo in sicer s spremlje-vanjem kranjskega roga, za kar se je Luka, prijetno presenečen in globoko ginjen zahvalil z balkona Planinke, držeč v desnici vilice, v levici fagot, v sredini okna skledico golaža, na vsa-ki strani po en brizganeč. Opravljen v lepo belo svatovsko srajco je najprvo pljunil, pogledal zmagonosno okoli se-be, pokašljaj in izpregovoril rekoč: »Prišel sem na goro, na strme vrhe, da se navžijem svežega zraka, napijem vode iz studenca (glas iz občinstva: živela abstinenca) in napolnim svoje gostilniškim dimom napolnjene prsi s vonjem smrekovih odrastkov. Sedaj pa vidim in bridko občutim, da diši vse Pohorje po alkoholu in golažu.« In pljunil je trikrat debelo ter končal: »Zdaj pa še en liter, potem pa adijo Arah od yekomaj do yekomaj.«

(Konec prih.)

— **Klobučarska obrtna zadruga za Slovenijo.** Dne 18. junija se je na podlagi odobrenih zadružnih pravil vršil v Celju ustanovni zadružni zbor Klobučarske obrtne zadruge za Slovenijo. Zborovanje je sklical in vodil obrtno-zadružni komisar Založnik. Zadružniki iz vseh krajev Slovenije so izražali svoje zadoščenje nad tem, da je po tolikih zaprekah po 2½ letnih pripravah končno vendar prišlo do ustanovitve teli potrebne zadruge. Zadružna pravila so se deloma spremenila oziroma izpopolnila; tako se je Celje določilo kot sedež zadruge in so se zadr. prist. zvišale razmeram primerno in sicer va. jeniška vpisnina na 10 Din., oprostnina na 15 Din., inkorporacijska pristojbina na 100 Din. Za kritje proračunskega primanjkljaja se je sklenilo pobirati za tekoče leto člansko naklado v znesku po 12,50 Din. za vsakega zadružnika. Zadružnim predsednikom je izvoljen g. Franjo Šribar iz Celja, njegovim namestnikom g. Pretner iz Praslavca; ostali odborniki in njihovi namestniki so primerno razdeljeni na posamezne dele Slovenije. Posle računskih preglednikov sta prevzela gg. Jamnik Pavel in Topolšek Franc. Za predsednika preiskuševalne komisije je zbor predlagal zadružnega načelnika. Zadruga je sklenila pristop k Zvezi južnoštajerskih obrtnih združenj in je delegatom za to leto izvoljen g. Ravljen Josip. Želimo zadrugi najboljših uspehov v njenem delu za dobrobit in napredek klobučarske stroke.

— **Posnemanja vreden zgled.** Mestna občina v Vinkovcih na Hrvaškem je sklenila, da prične še letos z zidanjem 16 enonadstropnih modernih vil, ki bodo imele skupno 32 stanovanj. — Občina je razpisala natečaj za gradbeno podjetje ter sklenila, da sprejme ono ponudbo, ki bo najugodnejša in najcenejša. Temu zgledu bi morale slediti tudi naše mestne občine v Sloveniji, pred vsem v Mariboru, Celju in Ptaju.

— **Genovski poslovilni banket in evropske valute.** Francoski listi so prinesli o poslovilnem banketu v Genovi koncem konference sledečo šaljivo zgodbo: Po genovski konferenci so sedeli Lloyd George, Barthou, Schober in Čičerin v neki genovski restavraciji pri poslovilnem banketu. Ko je bilo treba plačati, je dal Lloyd George natakarku napitnino in sicer 1 zlatnik. Barthou mu je dal novčanico za 50 frankov, Schober pa mu je ponudil ne navaden list, katerega je natakark debelo gledal. Avstrijski premier pa mu je pojasnil, da je to vozovnica, s katero dvigne na kolodvoru lahko napitnino — vago navstrijških kron. Za Schoberjem je prišel Čičerin ter pomolil natakarku cel zavoj. Natakark ga je odmotal ter našel v njem še bolj čudne reči. Čičerin pa mu je pojasnil, da so to klišaji, s katerimi si za napitnino lahko natisne kolikor hoče ruskih rubljev.

— **Liter mleka 2000 K.** Graška »Tagespost« poroča, da stane v neki planinski koči pri Brucku liter mleka že 2000 K.

— **»Il Lavoratore« prepovedan.** Ministrstvo policije je prepovedalo razpečevanje tržaškega lista »Il Lavoratore« v naši državi, ker piše ta list v zadnjem času neprestano lažljivo, sramotilno in hujskajoče o naših razmerah.

— **Koliko stanejo vozni listki za graško cestno železnico.** Iz graških listov doznavamo, da stane po novem tarifu vozni listek za električno cestno železnico 240 K po dnevu ter 400 K po noči.

— **Italijanski kralj potuje v Kopenhagen.** Kakor poroča rimski »Messaggero«, odpotuje te dni italijanski kralj Viktor Emanuel v Kopenhagen, kjer obišče dansko kraljevsko hišo. S kraljem potuje tudi ministrski predsednik Schanzer.

— **Generalna stavka italijanskih kovinarjev.** V Genovi se vršeci kongres italijanskih kovinarskih delavcev je v protest proti nameravanju zvižanja mezd s strani delodajalcev, preko nesoglasja centralnega tajništva sklenil preglasitev generalne stavke.

— **Koliko avtomobilov ima Nemčija.** Glasom zadnje statistike je bilo pričetkom letošnjega leta v Nemčiji v iz-

voški službi 8172 osebnih avtomobilov, v službi javnih uradov 4034 ter 48.760 v privatnih rokah. Od tovornih avtomobilov jih je bilo v službi javnih uradov 3739, v trgovski in podobni službi 11.877, v poljedelski in gozdarski službi 634. Zanimivo je, da presega število osebnih avtomobilov daleko število tovornih.

— **Divji petelin in rdeče krilo.** Graška »Tagespost« poroča iz Eibiswalda zanimivo zgodbo, ki jo je doživela te dni žena loveca Kauritscheva. Kauritscheva je šla sama skozi gozd, oblečena v rdeče krilo. Na nekem drevesu je opazila divjega petelina, ki jo je istotako opazil ter se, očitno razdražen vsled rdečega krila, zagnal vanjo tako srdito, da se je morala braniti s palico. Ko jo je doma mož opozoril, zakaj ni petelina ujela, je šla ponovno na ono mesto, kjer jo je napadel. Petelin je bil še tam ter se znova spravi nad njo. Kauritscheva pa je bila sedaj bolj premotena, vrgla je preko petelina veliko ruto ter ga živega ujela.

Dopisi.

Iz Zgornje Sv. Kungote nam poročajo sledeče: Tukajšnje učiteljstvo je bilo v 24. št. »Slov. Gospodarja« od dne 15. junija 1922 objekt skrajno perfidnega napada po gotovem pisanu. Poziva se celo indirektno k šolski stavki. Obtežljiva in infamna dejstva, ki jih navaja ta notica so tako neverjetna, da bi bilo pod častjo učiteljstva, ki ima svoje velike zasluge za narodno probudo v tem obmejnem kraju, se osebno braniti. Kličemo merodajno oblast na pomoč, da brani učiteljstvo, ki si je priborilo odlično službeno oceno pri ocenjevalni komisiji. Duševni voditelj napada bo kmalu eruiran. Plačilo mu ne bo izostalo.

Slovenska Bistrica. Premeščen je kapetan II. r. V. Markovč v Skopje. Čitalnica mu priredi poslovilni večer.

— **Hotel Beograd** je kupila znana vzorna gostilničarka Jožefa Krule. Kakor vemo, bo nudila gospa Krule svojim gostom prvovrstno vino itd. in skrbela za točno postrežbo. S tem je prišel hotel vendar enkrat v prave roke. Ta čin gospe Krule moramo le pozdraviti in hotel vsem kar najtopleje priporočiti. — Čitali smo v »Taboru«, da izdela tukajšnji krojač Anton Orač (poprej Oratseh) kraljevo lovsko obleko in da bo ista izložena v obrtni razstavi. Imenovani je bil znan hujskač in izzivač, ki je žalil marsikaterega slovenjebistriškega Slovenca. Mar nimamo drugih narodnih obrtnikov dovolj? Ne moremo si predstavljati, da je to sploh mogoče. Če je pa to istina, že danes opozorimo merodajne činitelje, da se še k celi zadevi povrnemo. Iskali bomo krivca ki je to provzročil brez naše vednosti, tako dolgo — da ga bomo našli in ga javno žigosali.

Smartno na Pohorju. Mnogo obiskovalcev ima naše zeleno Pohorje. Saj so pa tudi romantični naši gozdovi, lahko dostopne razgledne točke kot Mariborska koča, Sv. Arah, Klopni vrh itd. Pohorski kmet je delaven in postrežljiv. Toda obiskovalci našega Pohorja imajo različne namene v svojem zraku od naporov vsakdanjega življenja. Drugi pa zopet izrabljajo kmetovo postrežljivost ter ga prav pošteno skubijo; to so razni lesni trgovci, ki se množijo kot gobe po dežju. Ako bo to šlo tako naprej, bo Pohorje v nekaj desetletjih posekano, kmet pa se berač. Da se to prepreči, ustanovila se je v Smartnu »Lesna zadruga«, ki začne v kratkem poslovati. Navajati hoče kmete k štedljivosti. Les, ki se poseka, se bo pošiljal direktno tja, kamor je namenjen, torej brez posredovalcev. Občni zbor te zadruge je bil v nedeljo dne 11. junija ter se je vršil v najlepšem redu. Navzočih je bilo mnogo mož, žena in fantov. Najprej so zaigrali mariborski dijaki pod spretnim vodstvom petošolca Fran S. prijetno burko. Nato je orisal domači gosp. naduč. pomen ljudskega odra, ki se je ravno kar postavil, očrtal pa tudi pomen »Lesne zadruge« za kmeta. Končno je ravnatelj Zadružne zveze iz Celja, g. Janko Lesničar, obrazložil kmetom važnost zadruge sploh, posebno pa »Lesne zadruge« za Pohorje. Vsi navzoči so z veseljem pritrjevali. Zanimanje za zadrugo je veliko.

Sv. Anton na Pohorju. Tu smo imeli 11. t. m. »cerkveni shod«, ki ga je misijonar iz Celja zlorabil v svrhe politične hujskarije, tako da se je celo marenberški dekan sam zgražal in se jezil. Reči moramo, da so razni misijonarji, ki bi naj bili oznanjevalci ljubezni, najostudnejši sejali sovražstva. Ljudstvo to uvideva in se obrača čim bolj od stranke, za katero misijonarji uganjajo svoje hujskarije.

Stari trg pri Slov. Gradcu. Lepa in velika je naša občina, a nihče se je ne spomni v časih. Nima li dveh inenitnih znamenitosti? Prva: da je naš župnik eden izmed najbogatejših župnikov v pokrajini. 600 oralov zemlje ima: rodovitnega polja in lepega lesa; dohodkov, neizmerno, s katerim lahko agitira, podpira kmečko zvezo in nabavlja časopise gotove sorte, katerih je deležna večina faranov. — Druga znamenitost je, da so zastopniki v naši občini rdečkarji. Kako je do tega prišlo? Pred volitvijo v občinski odbor je vladal velik strah pred liberalci. Po teh se je udrihalo, da smo kar strmeli, na socialiste ni nihče mislil, ker tu nimamo industrijskega delavstva. Kako smo gledal, ko bi bila zmagala kmalu rdeča garda. Duhovna gospoda vsa iz sebe. Narodnjaki nismo nastopili; naj se grizejo za enkrat črni in rdeči, smo si mislili. Pa res! Nič ne pomaga, ko jim trobimo, da sta v Ljubljani obe stranki v ljubavnem razmerju. Kje je hvaležnost? V jezi bi se ne bili, ako bi bili mi nastopili in zmagal ali vsaj imeli relativno večino. Sicer pa kažejo vsa znamenja, da se bodo kmetje spametovali: zapustili bodo črne in rdeče ter pristopili k stranki dela, ker samih besed smo že vsi siti.

Iz Konjic. Ob priliki kraljeve poroke je podarila Posojilnica v Konjicah v kulturne namene 50.000 K in sicer 10.000 K za zgradbo otroške bolnice v Mariboru v roke tamošnjega slovenskega ženskega društva ter 40.000 K za gradbeni fond Sokolskega doma v Konjicah. Dan pred kraljevo poroko imel je občinski odbor konjiškega trga sklepati o prošnji za prispevek k ustanovi »Dom kraljice Marije«. Napredni odborniki so predlagali, da prispeva občina z ozirom na kraljevo poroko v ta kulturni namen 10.000 K. Proti predlogu nastopil je vodja klerikalno-nemškutarske večine vikar Mirt, ki je predlagal, da naj se prošnja kratkoma zavrne, češ, da on ni prepričan, da se bode denar porabil res v kulturne namene, kajti akcijo za »Dom kraljice Marije« je pričelo žensko udruženje, ki je nasprotno stranki SLS, kar dokazuje podpis gospe dr. Tavčarjeve na dotični prošnji. Klerikalno nemškutarska večina je odobrila predlog vikarja Mirta in prošnja je bila odklonjena. Napredni odborniki so predlagali, da se v zapisniku overovi glasovanje o teh predlogih imenoma, na kar se je začel vikar Mirt umikati ter zahteval, da se njegov predlog zabeleži brez motivacije, boječ se, da bi ostal način njegovega »lojalnega« in »kulturnega« delovanja v občinskem odboru ohranjen v analih konjiškega trga potomcem v večnem spominu.

Zidani most. Poduradnik Stepan Velikonja je prestavljen v Subotico. Bil je tu vobče priljubljen. Na novem mestu obilo sreče!

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

(Od 8. do 17. septembra.)

Paviljoni se pričenejo graditi prihodnje dni. Razstavni odbor je odobril par krasnih načrtov, ki so razstavljeni v izložbi g. Vahtarja v Gosposki ulici. Že iz teh priprostitih načrtov je razvidno, kako velkopotezna in vsestranska bo ta razstava. Zato pa tudi uspeh ne bo izostal. — **Vrtna razstava** bo imela svoj poseben oddelek. Kakor je razvidno iz načrta, bo razen krasnih paviljonov obsegal ta oddelek tudi umetne grede z najkrasnejšimi cvetlicami. Med vinskim paviljonom in vrtnarskih oddelkom bo postavljena lična kavarna s slaščičarno, pa tudi drugi paviljoni, kjer se bodo potrebni lahko okrepčali.

Iz Prekmurja prihajajo dnevno nove prijave, kar je jako razveseljavni znak, da se je tudi tam obrtništvo oživelo. Razstavni odbor se bo potrudil, da bo pripomogel k čim večji udeležbi iz Prekmurja, da bo razstava vsestransko izpopolnjena. Prevoz razstavnih

predmetov iz Prekmurja v Maribor bo oskrbel odbor, ker bi bila sicer radi prometnih težkoč marsikomu udeležba otežkočena in nemogoča. Posebno pozornost bodo nedvomno vzbujali prekmurski narodni izdelki, ki so preko mej Prekmurja še malo znani.

Prijave sprejema odbor še do preklica, da tako tudi onim omahljivcem omogoči udeležbo na razstavi, ki se do sedaj še niso prijavili. Zato pa ne sme zaostati niti eden obrtnik! Komur bi bila cena, ki je sama na sebi še neverjetno nizka (kvadratni meter 25 din.) še kljub temu previsoka, naj se dogovori s svojim tovarišem in z njim skupno najme potrebni prostor. Geslo »Vsi za enega, eden za vse,« se mora tudi tokrat izkazati! Zato naj nikdo ne izostane. Vsakdo mora pokazati kaj zna. Le na ta način bo uspeh zagotovljen. Eden sam ne doseže nič, vsi pa veliko!

Na vajeniška dela polaga odbor posebno važnost. Skoraj vsak obrtnik ima vajence. Odbor da na razpolago prostor za razstavo vajeniških del brezplačno. Materijal in čas, ki ga porabi vajenec za izvršitev primerne dela, ni izgubljen, ker se bo razstavljeni predmet lahko prodal in uporabil. Zato naj vsak mojster vzbuja svoje učence k delu. Najboljša vajeniška dela se bodo nagradila, kar bo vsakemu vajencu v ponos, mojstru pa v čast. Vzgajajte vajence k delu! Prijave za vajeniška dela, ki morajo vsebovati ime vajenca in mojstra, učeno dobo in kratek opis razstavnega predmeta, je doposlati razstavnemu odboru najkasneje do 15. avgusta.

Oglase za razstavni katalog sprejema v to pooblaščen in anončni zavod Sušnik v Mariboru, Slovenska ulica 10. Katalog izide v 100.000 izvodih in bodo imeli oglasi v tem katalogu največji uspeh, ker bo razširjen po vsem tuzemstvu in v inozemstvu. Zato opozarjamo že danes vse industrijalce, trgovce, banke, obrtnike, gostilničarje itd., da si čimprej naroče svoje oglase. Ker bo treba katalog primerno urediti, da pride pravočasno v tisk, se sprejemajo oglasi samo do 15. avg. t. l.

Plenarna seja razstavnega odbora se vrši v sredo, dne 21. t. m. v dvorani gostilne »Maribor«. Ob 20. (8. uri) zvečer. Ker so na dnevnem redu zelo važne zadeve, je želeli polnoštevilne udeležbe vseh gg. odbornikov.

Mariborske vesti.

Maribor 21. junija 1922.

m Preselitev dr. Kukovca v Maribor. Naš zaslužni in neumorni narodni in politični delavec, bivši minister ter sedanjí narodni poslanec in predsednik organizacije Demokratske stranke v Sloveniji, g. dr. Vekoslav Kukovec, se preseli s svojo družino tekom prihodnjih dni stalno iz Celja v Maribor.

m Zahvala. Ko sem zadnjič omenjal v vašem cenjenem listu vse one gospode rodoljube in slavne zavode, ki so se mene, ubogega slovenskega trpina na ta ali oni način blagovolili spominjati, je pomotoma izostal: Odbor Glasbene Matice v Mariboru. Naj sedaj s tem to popravim ter kličem: Bog živi Glasbeno Matico v Mariboru in nje vodjo svetnika g. Oskarja Deval Živeli! Vaš hvaležni Anton Gabron, bolnica Leonishe.

m Konec rednih predavanj v Ljudski univerzi. V petek se ne bo vršilo običajno predavanje in je torej redni semester zaključen. Obširneje še poročamo.

m Protituberkulozna liga. V zadnji odborovi seji PTL je bilo po prečitaniu došlih dopisov in s temi spojenimi pojasnili predsednika sprejetih več predmetnih sklepov, nakar je g. doc. dr. Matko predložil pregledno s statističnimi podatki podprto poročilo o dosedanjem delovanju ambulatorija. (Zadevno poročilo smo že objavili. Op. ur.) Tekom razprave, ki je sledila njegovim zanimivim izvajanjem so se tudi v odgovor na razna pisma vprašanja, ki jih je prejela liga, sklenile objaviti nekatere smernice, ki so merodajne za poslovanje v ambulatoriju. Tako se je naglašalo zlasti: 1. Zdravniška preiskava v ambulatoriju je za vsakogar povsem brezplačna. 2. O izvidu zdravniške preiskave se čuva stroga tajnost, ki je dolžnost vsakega zdravnika, 3.

Napram bolnikom, ki so bili od zunanjih zdravnikov poslani v ambulatorij v svrhu preiskave oziroma ugotovitve diagnoze, se o uspehu preiskave ne sporoči niti beseda, marveč prejme o tem bolnikov zdravnik neposredno poročilo. 4. Vodstva bolnišnice se naprošajo, da o sprejemu novodošlih bolnikov poročajo mestnemu fizikatu zaradi razkuženja bolnikovega stanovanja. Obenem naj bi se vsak novi slučaj naznanil tudi PTL v popolnitev svojega statističnega gradiva. — Da se more razkuženje stanovanj takih oseb, ki so obbolele na jetiki, čimprej izvesti, so sklene, da si liga nabavi lastno razkuževalno napravo. Nadalje se je sklenilo tudi, da se bodo v ambulatoriju lige sprejemali v preiskavo in zdravljenje tudi zavarovanci bolniške blagajne, čim se bodo mogli izkazati s člansko izkaznico. — Končno je poročal še mestni fizik g. dr. Leonhard o uspehih svojega potovanja v Gradec, kjer se je na željo PTL poučil o ondotnem šolskem zdravstvu. Njegove informacije se bodo tudi za naše razmere primerno uporabile. Podrobnejše poročilo bo podal g. dr. Leonhard v seji odseka za zdravniško preiskavo šolskih otrok.

m Uprizoritev »Sneguljčice« v mestnem gledališču. V proslavo Vidovega dne uprizori mladina dekl. osnovne šole v Studeneh s sodelovanjem deške šole v prid nujno potrebni šolski knjižnici v torek dne 27. t. m. v mestnem gledališču ob 17. uri ljubko petdejanko »Sneguljčica«, na kar že danes opozarjamo vse prijatelje šole in mladine, da z obilno udeležbo moralno in gmotno podprejo idealna stremeljenja šole, ki deluje na važni narodni postojanki. Podrobnosti razvidne iz gledaliških lepakov.

m Podpiranje brezposelnih. Ministrstvo za socialno politiko je poverilo z dopisom 2125 z dne 16. 5. Državnim borzemu dela v Sloveniji izplačevanje brezposelnih podpor. Po tem odloku imajo pravico do brezposelne podpore vsi brezposelni, ki so se prijavili pri Borzi dela a jim ta tekom treh dni ni mogla preskrbeti posla, odnosno ga niso našli medtem sami. Izvzeti so od podpiranja: 1. Poljedelski in gozdni delavci ter vsi sezonski delavci za časa sezone, tekom mrtve sezone imajo pa pravico do podpore le oni, ki so se nahajali v živi sezoni na delu. 2. Vsi bolni delavci, kakor tudi oni, ki so za delo nesposobni. Podpora znaša za glavarja družine 3 Din. dnevno, za vsakega družinskega člana pa še po 0.50 din. Med člane družine se štejejo žena, oče, mati in otroci do 14. leta, vsi pa morajo dokazati, da so nezaposleni, da nimajo nikakega imetja, da ne uživajo nobene druge podpore (tudi invalidnine, katerekoli zavarovalnine itd. ne). Podpora se izdaja brezposelnemu nepretrgoma največ mesec dni v letu, izgubi pa podporo, kdor prostovoljno, brez tehtnega vzroka ali vsled stavke zapusti delo; kdor ne bi sprejel od Drž. borze dela dodeljenega mu posla; kdor bi podporo trosil za igranje, pijančevanje itd. Ker je v svrhu podpiranja dodeljena vsota zelo omejena, se bo dovoljevala podpora le najpotrebnejšim (zlasti onim z družino) in tudi samo za kratek čas. Kdor torej reflektira na brezposelno podporo, naj se zglašuje od 20. t. m. dalje osebno pri podružnici v Ljubljani ali Mariboru z vsemi svojimi dokumenti. Le v izjemnih slučajih je (oddaljenim) dovoljena tudi pismena zglasitev.

m Skioptični večer priredi Odsek amaterfotografov SPD v četrtek, dne 22. junija, ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Na podlagi krasnih slik znanega turista-amaterja g. Badjura iz Ljubljane prehodili bomo v zimskem in letnem času naše krasne Savinjske Alpe od Kamniške Bistrice do Stiške vasi, od Kravave do Storžice, od Skute do Kompetele. Krasne so tudi slike Aljaževega stolpa in Kredarice v kraljestvu Triglav, seveda Karavanke s Stolpom in Begunjskim jezerom. Ta večer ima poučni in propagandni namen in je vstopnine prost. Slučajni prispevki za kritje stroškov se bodo z zahvalo sprejeli. — Odsek vabi vse svoje in člane SPD, kakor tudi prijatelje planinstva na ta večer.

m Ambulatorij PTL je imel od svoje otvoritve, t. j. od 20. maja t. l. pa do

danes 11. ordinacij, in sicer v ponedeljkah in sobotah od 7.30—9. ure zjutraj in v sredo od 5.30 do 7. ure zvečer. Vendar so se morale ordinacije vsakokrat podaljšati za 1 do 2 uri, to pa vsled velikega navala bolnikov, ki je včasih tolik, da 4 zdravniki in dve sestri oskrbovališča skupno z gospo dr. Turšičevo komaj zmorejo ogromno delo. Ambulanco je obiskalo do danes skupno 323 bolnikov; od teh je bilo 195 novih (t. j. 107 moških in 88 žensk), ostalih 128 bolnikov pa se je obrnilo na ambulatorij v svrhu kontrole ali pa zaradi tuberkulinih injekcij. Večina obiskovalcev (166) je bila iz Maribora in okolice: Studencev, Pobrežja, Krčevine itd., 29 bolnikov pa je prišlo z dravske in savinske doline, iz Ptuj, Prekmurja in od drugod. Od 195 obiskovalcev je bilo 77 t. j. 38% za jetiko obolenih, in sicer od teh 40 v prvem, 12 v drugem, in 25 v tretjem štadiju jetike. Skupno se je preiskalo tudi 17 pljunkov, od katerih je 8 vsebovalo bacile tuberkuloze. — Prvotno se je omejilo delo ambulatorija vsled prevelikega dela v notranji organizaciji samo na preiskavo bolnikov, ordinacijo zdravil in na preiskavo pljunkov. Od 12. t. m. naprej pa se pošiljajo sestre tudi bolnikom na dom, da se informirajo o zdravstvenem stanju stanovanj in da pouče bolnike in njihovo okolico. Sestra PTL je skupno s sestro mestnega fizikata, ki je s hvalevredno požrtvovalnostjo in svojim temeljitim strokovnim znanjem prevzela del velikega bremena nase, napravila tekom zadnjih 4 dni 15 hišnih obiskov. Povsod so bile sprejete z nepričakovano ljubeznostjo in povsod so za svoje človekoljubno delo in za svojo požrtvovalnost žele obilo hvaležnosti. — V celoti že navzlic šele kratkemu obstoju ambulatorija že današnje številke kažejo, kako nujno potrebna je bila ustanovitev ambulatorija in način, kako hitro se udomačuje med vsemi sloji prebivalstva govori dovolj jasne besede. Vsled prevelikega navala bolnikov je bila PTL primorana zaprositi za pomoč gospo dr. Turšičevo in sestro Kranjec. Slednja je — kakor že omenjeno — zaposlena pri tukajšnjem mestnem fizikatu. G. mestni fizik dr. Leonhard je rad ustregel prošnji PTL in dovolil sestri sodelovanje v ambulatoriju. Tako more sedaj ambulatorij z njeno in s pomočjo gospe dr. Turšičeve mnogo uspešneje zmagovati veliko delo, ki narašča od dne do dne.

m Sestanek spedijskih in carinsko-posredniških uradnikov. V petek 23. t. m. ob 18. uri zvečer se vrši v restavraciji Orovič, Vetrinjska ulica, shod spedijskih in car. posredniških uradnikov s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev shoda. 2. Kaj hoče organizacija? 3. Dolžnosti in pravice članov. 4. Razno. Vsi kolegi in kolegice se pozivljajo da pridejo polnoštevilno ker se imajo odrediti daljše smernice za delovanje. Sekcija spedijskih in car. posredniških uradnikov osrednjega društva trgovskih nameščencev.

m Državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Namen dvorazredne trgovske šole je izobrazba pomožnih moči za trgovski stan. Odhodno izpričevalo nadomešča dokazilo o pravilno dovršeni učni dobi v trgovski obrti in upravičuje tudi za samostojno izvrševanje trgovskih obrti, ki se zanje zahteva poseben dokaz sposobnosti, če imetnik izpričevala dokaže, da je dve leti služboval v trgovski praksi. Sprejemni pogoji: a) v I. letnik: 1. brez sprejemnega izpita absolventi (-nje) 4. razrede srednjih šol ali 3 oziroma 4 razrede meščanskih ali pri pripravljalnega razreda dvorazrednih trgov. šol in starosti vsaj 14 let; 2. na podlagi sprejemnega izpita učenci in učenke, ki dokažejo zgoraj predpisano starost, ter so dovršili z ugodnim uspehom 3. razred srednje šole ali 2. razred meščanske ali 8. razred ljudske šole, ako uspešno napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, računstva, geometrije, zemljepisja, prirodopisja in prirodoslovja. Pri izpise zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobije učenci v pripravljalnem razredu dvorazrednih trgovskih šol; b) v II. letnik: absolventi (-nje) I. letnika dvorazred. trgov. šol. Opomba. Pripravljalni razred je vsled pomanjkanja učnih prostorov začasno ukinjen. Šolsko leto 1922-1923. Vpisovanje učencev in

učenk za prihodnje šolsko leto vsak dan od 8. do 10. ure na Zrinjskem trgu 1. I. Kdor doslej ni obiskoval zavoda, naj prinese razen zadnjega šolskega izpričevala tudi krstni oziroma rojstni list. Učencem in učenkam izven Maribora je možno priglasiti se in poslati predpisane listine do 4. julija tudi pismenim putem. Sprejemni, ponavljalni in naknadni izpiti se pričnejo v ponedeljek dne 11. sept. ob 8. uri. V četrtek dne 14. septembra bode ob 8. uri otvoritvena služba božja. Nato se zbere učenci in učenke v svojih razredih, kjer se jim prečita disciplinski red in naznani urnik. V petek dne 15. sept. se prične redni pouk.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Kavarna v mestnem parku. Od danes naprej pri lepem vremenu dnevno koncert od 17. do 19. in od 21. do 23. ure. —

m P.n. trafikante opozarjamo ponovno, da ne sprejememo nazaj več kot eno petino neprodanih listov.

Uprava »Tabora«.

Ptujske vesti.

Iz Ptuj. Lastniki psov se čisto jezijo nad strogim pasjim zaporom. Ali kakor kaže slučaj v Ptuj, je gotovo potreben. Kiharico G. T. je ogriznil pes nepoznanega gospodarja. Psa se je poslalo v bakteriološki inštitut v Križevac, kjer so ob raztelesbi ugotovili, da je bil stekel. Poslalo se je nato seveda tudi vgriznjeno v Pasteurjev inštitut, da se jo tam ev. imunizira. — Za 16. in 18. t. m. je napovedal prof. G. Bostunec doc. predavanja v prostorih mestne glasbene šole. Pri prvem predavanju, je bilo, bržkone radi nezadostne reklame, komaj 40 poslušalcev. — Dne 3. maja t. l. je bilo ukraden v gostilni Weisenstein kolo in več miznih prtov. Dne 4. junija so vlomili v manufakturno trgovino Schramke ter odnesli med drugim tudi nekaj žameta. Nekaj dni po vladu je prodajal tukaj poznan izumov v Belovarju na Hrvaškem bicikel in druge predmete, baje tudi žamet, ki so gotovo tatinskega izvora. Bil je tam aretiran, ali posrečilo se mu je, da je takoj iz zapora ušel, ali ušel ni roki pravice, ki ga je par dni pozneje uhvatila v Ptuj v osebi sedlarja Slav. iz Pobrežja pri Ptuj. Sedaj sedi na varnem. Priznava sicer baje, da je bil v Belovarju in da je tam prodal kolo. O tatvini pri Weissensteinu in pri Schramke-ju za sedaj še noče nič vedeti, ali zelo verjetno je, da se mu bode po nadaljnjih poizvedbah udeležba pri omenjenih zločinih dokazala.

Prekmurje.

Beltinec. Dne 18. t. m. smo imeli tu prireditve za gledališkimi igrami (»Tri sestre« in »Prepirljiva soseda«). Vrlo so rešili igralci svojo nalogo. Vsa čast in naprej na tej poti! Tako se bo utrjevalo naše prekmursko ljudstvo v narodnem duhu. Žal je bilo domačinov malo, zlasti trgovcev in obrtnikov nismo videli. Baje so nekateri celo rekli, da jim ni treba videti, kaj »Jugoslavi« prirede. Udeležencem in damam iz Murske Sobot, ki so prišli vkljub velikim stroškom mnogobrojno, čast in hvala. Po predstavi je bila prosta zabava v zgornjih in spodnjih prostorih hotela pri kroni. Imeli smo tudi šaljivo pošto in se je ljudstvo prav dobro zabavalo. Čisti dobiček je odpadel za Jugoslav. Matice in za dijaško kuhinjo v Murski Soboti.

V Gančanih je v nedeljo 25. t. m. veliko žegnanje (proščenje) po starem običaju.

V Žitkih so imeli v nedeljo 18. t. m. veliko vrtno veselico v gostilni g. Čurica. Sviral je belinski tamburaški klub. Ljudstvo je prišlo od vseh strani. Žal je dež zabavo precej pokvaril.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sobota, 24. junija: »Car in tesar«.

Premijera, izv.

Nedelja, 25. junija: »Car in tesar«.

Izv.

Car in tesar. V soboto, 24. junija se vrši v mariborskem gledališču novo nastudirana opera A. Lortzinga »Car in tesar«. »Car in tesar« je komična opera v treh dejanjih. O vsebini še poročamo. Opero dirigira g. Plecity, režira g. Rumpelj. V glavnih vlogah nastopijo poleg g. Rumpela še gg. Arhipov, Šimenc in gđc. Suštarjeva.

Kultura in umetnost

x »The Slavonic Review« je naslov nove angleške revije, ki bo imela namen seznaniti angleški svet s Slovani. Uredniki so B. Pares, R. V. Seton Watson in Harold Williams. Prva številka objavi na uvodnem mestu članek predsednika T. G. Masaryka o položaju Slovanov v Evropi. Med jugoslov. sodelavci je Vatroslav Jagić. Revija izdaja šola slovanskih študij pri univerzi v Londonu (King's College).

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Sokolstvo.

o Poziv članstvu sokolskega društva v Mariboru! Vsak član in članica društva, kateri se hoče vdeležiti I. jugosl. vsesokolskega zleta v Ljubljani, se ima oglašiti v društveni pisarni, da naznani za zlet potrebne podatke. — Seboj je prinesiti izkaznico. Uradne ure vsaki torek in četrtek od 18. do 19. ure zvečer. Odbor.

o Brate - vaditelje moške dece v Mariboru in Studeneh prosim, naj bodo s svojimi dečki v petek, 23. t. m. točno ob 16. (5.) uri popoldan v Ljudskem vrtu (južno-zahodni kot) v svrhu skupne predkušnje za naraščajev dan. Palič prinesite s seboj! Kovačič.

o V. župni zlet Mariborske Sokolske Župe, ki se vrši letos v Mariboru na igrišču I. SSK »Maribor«, ima ta-le spored: 25. 6. ob 16. uri: Telovadni nastop naraščaja. — 28. 6. ob 15. uri: Župne tekme. — 29. 6. ob 15. uri sprejem Sokolstva z Ruske ceste na telovadišče ob 16. uri javna telovadba članstva. Po članski telovadbi 29. 6. priredi ob 19. uri Sokolsko društvo v Mariboru na čast gostom pozdravni večer, združen z veliko ljudsko veselico v vseh prostorih Narodnega doma, večer popraj pa ožji bratski sestanek za tekmovalce na dvorišču Narodnega doma. Vstopnice za naraščajev dan: sedeži 5 Din., stojišča 1 Din.; za javno telovadbo članstva sedeži 10 Din., stojišča 2 Din. Vstopnina k ljudski veselici v Narodni domu 2 Din.

o Prijave za savezni zlet v Ljubljani se sprejemajo v uradnih urah v društveni sobi v Narodni domu. Ob torkih in četrkih od 18. do 20. ure, ob nedeljah od 9. do 11. ure. Ker imajo zletni odseki v Ljubljani opraviti ogromne predpriprave, naj se prijave čimprej obavijo. — Sok. dr. v Mariboru.

Objave.

§ Lastnikom avtomobilov! Ker se od strani tukajšnjega prebivalstva množijo pritožbe, da avtomobilji in motocikli skozi Studence prehitro vozijo in povzročajo pri tem neznosen prah, razen tega pa ogrožajo osebno varnost, je občinski odbor hitro vožnjo prepovedal. Pustil je nabiti ob cesti svarilne table, s katerimi se vozniki avtomobilov in motornih koles opozarjajo, da je skozi vas dovoljeno voziti le počasi. Ker nekateri kljub temu dirjajo skozi vas, opozarja podpisani urad tem potom še enkrat, da je vožnja skozi Studence le v hitrosti 10 km na uro dovoljena. Proti onim pa, ki se bodo zoper to prepoved zagrešili, se bo postopalo v smislu zakona. Občinski urad Studenci pri Mariboru.

§ Izvanredni občni zbor N2GD Drava. Z ozirom na to, da je omenjeno društvo svoj delokrog razširilo in sprejelo od deželne vlade novo potrdilo in odobrena pravila, sklicuje se za 26. junija t. l. ob 8. uri zvečer v društveni sobi Narodnega doma izvanredni občni zbor z sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. prečita-

nje novih pravil, 5. volitev novega odbora na podlagi novih pravil in 6. slučajnosti.

§ Osrednje društvo poštnih in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo, podružnica Maribor vabi na dobrodelno vrtno veselico ki se vrši pri vsakem vremenu v nedeljo, dne 2. julija 1922 na vrtu restavracije Gambrinus s sledečim sporedom: 1. Koncert na vrtu. 2. Ples v dvorani. 3. Srečolov. 4. Ribolov. 5. Amerikansko kagljšče. Začetek ob 15. uri. Konec ob 24. uri. Vstopnina 5 din. za osebo, otroci v spremstvu staršev vstopnine prosti. Čisti prebitek je namenjen v podporo bolnih tovarišev, udov in njih sirot. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

§ Mestni kino. Prednaznanilo: Dne 23. 24. 25. in 26. junija Svatbene svečanosti Njeg. Veličanstva kralja Aleksandra in kraljice Marije.

Sport.

: POLNP. Na sejo poslovnega odbora LNP, ki se vrši v petek 23. t. m. ob pol 21. uri v kapelici Grajske kleti, se pozivljejo vsi kapetani prvih nogometnih moštov tukajšnjih klubov. Dnevni red: Sestava mariborske reprezentance. — Vsi klubi, ki še niso predložili obračune od prvenstvenih tekem, se pozivljajo, da to nemudoma pri g. Radovanu Sepec, Grajski trg 2, izvršijo.

: Ilirija : Maribor 3 : 3 (2 : 0). Minulo nedeljo v Ljubljani odigrana prijateljska tekma se ni odločila. Tekmovanje se je skrajšalo, vsled stalnega dežja, na polčasa po 30 minut. Po četrtini zakasnitvi moštva »Ilirije« (nepričakovana disciplina) se prične igra. »Maribor« napada ter izsili kmalu prvi kot. Napadalec se pa ne znajdejo in »Ilirija« izraža vedno močnejše svojo premoč. Doseže dva goala v treh minutah. Odpor »Maribora« pa raste. Z 2:0 za »Ilirijo« se preide v drugi polčas. Igro prevzame »Maribor« v roke ter že v drugi minuti zaznamuje svoj prvi uspeh. Moštvo »Ilirije« podleže započemu tempu ter se podvrže premoči »Maribora«, ki je že izravnal. 2:2! Po solo akciji levega krila Vidmajer doseže »Ilirijo« zopet vodstvo z 3:2. »Maribor« zopet izenači po Vogrinecu. Premoč »Maribora« se ustali, vendar ne zamore v skrajšanem polčasu doseči še kakšnega uspeha. Igro je vodil savezni sodnik g. kapetan Vladimir Suput.

: Zagreb: Concordia: Sparta 3:0 in G. adjanski: Slaven 6:1.

Trgovina, obrt in industrija.

Sklepa je trgovske pogodbe s Poljsko. Trgovina in obrtniška zbornica v Ljubljani povablja vse gospodarske kroge, ki so zainteresirani na trgovini in prometu s Poljsko državo, da naj v svrho uveljavljanja svojih želj pri sklepanju trgovinske pogodbe med našo državo in Poljsko, nujno sporočijo zborniški pisarni ustmeno ali pisмено vse tozadevne predloge, da jih bo moglo predložiti ministertvu trgovine in industrije v Beogradu.

Obrtna razstava v Celju je v popolnem razvoju. Vse dela, vse se pripravljajo od blizu in daleč, da poseti to veljupomembno razstavo, v kateri se bo bliščalo delo našega obrtništva. Ob tej priliki bodo obiskovalci mogli videti uspehe 29letne obrtniške organizacije, katero je prvo počelo ravno »Celjsko obrtno društvo«. V tej razstavi se bo pokazala žilavost in samozavest našega obrtništva, da se ne ustraši ne truda, ne stroškov, da tako pokaže nepopugljivo voljo v doseg najvišjega cilja, ki ji je, da hoče še in nadalje obdržati dober sloves solidnosti in zmožnosti. Ključemo še enkrat vse, še ne pisмено prijavljene razstavljalce, — obrtnike iz cele Slovenije, da v najkrajšem času prijavijo svoje predmete, ki jih nameravajo razstaviti, ker razstava je pripravljena za največje industrije in najmanjše obrtnike, od katerih bode vsak imel svoj dobiček. — Je pa poleg dosegljivega uspeha tudi dolžnost vsakega obrtnika, da se je udeleži, ker le s tem obrtništvo pokaže, da še ne misli izginiti iz površja, kakor se mu prerokuje, ampak da se dvi-

ga k novemu in silnejšemu življenju, in to naj se pokaže od 12. do 22. avg. 1922 na obrtni razstavi v Celju.

II. Ljubljanski vzorčni velesojem od 2.—11. sept. 1922. Svojo udeležbo je prijavilo že mnogo svetovnoznanih tvrdk: posebno strojne veletovarne, domače in tuje, bodo zastopane v častnem številu; njihovi vsakovrstni stroji, ki bodo cel čas v pogonu, bodo oživljali sejmišče zelo bogato bodo zastopane tudi usnjarska, lesna in kemična industrija z najboljšimi svojimi izdelki. Preskrbljeno bo letos tudi sicer za vse potrebe udeležencev. Ker se je lani opazalo pomanjkanje jedil na sejmišču, bo letos uprava velesoja postavlila velesojno restavracijo, kjer se bodo po zmernih cenah dobila tudi gorka okrepčila, od priprostitih do najfinjših. — Velesojmski »Vestnik« zbudil je splošno zanimanje in je povpraševanje na njem tako veliko, da je prva številka vzle iz visoki nakladi izšla že v drugi izdaji. Konec meseca izide druga številka, ki bo po svoji vsebini še zanimivejša in pestrejša od prve. Inserati v »Vestniku« imajo velik uspeh in priporočamo tvrdkam, da se poslužijo te ugodne reklamne prilike. Z razdeljevanjem prostorov se je deloma že začelo, zato naj vsi zamudniki čimprej pošljejo svoje prijavnice Uradu Ljubljanskega vzorčnega velesoja v Ljubljani, Gosposvetska cesta, telef. int. 140.

V. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmelj. nasadov.

Zalec, SHS, dne 15. 6. 1922. Stanje hmeljskih nasadov se je od našega zadnjega poročila za nekaj malega zboljšalo; v mnogih vrtovih je trta zrastle že do vrha drogov in žice in tudi čez, v drugih pa komaj 3 do 4 m visoko. Vkljub temu, da že več kot mesec dni nismo imeli izdatnega dežja, je rastlina vendar zdrava in kreпка; bolhačeva nadloga se javlja le še iz krajev, kjer se nahaja peščena, lahka zemlja — vendar že poneha. Povprečno jutranja temperatura (pred solnim vzhodom) je znesla v poročilni dobi le 11 stopinj R. Toplejše noči in izdatne padavine bi hmeljski rastlini pri tvorbi panog in cvetnih popkov prav dobro došle. — Zatec, ČSR, dne 12. 6. 1922. Tudi v prvi tretjini meseca junija je bilo zelo vroče in brez posebnih padavin. Slaba tretjina s hmeljem zasajene ploskve, to so rano obrezani nasadi, se vkljub suši dobro razvijajo in je trta dosegla že dve tretjini, tupatam tudi celo visokost žice; rastlina v teh nasadih dobiva obilo panog in je zdrava in kreпка; ako ne pride še kaj nepričakovanega, obetajo ti nasadi prav dobro letino. Nadaljna slaba tretjina, to so tišči nasadi, kateri so trpeli po bolhaču, ima trte, katere so zrastle do 1/2, deloma do 3/4 visokosti žice; tudi ti nasadi so precej krepki in obljubujejo precejšnjo letino. Zadnja tretjina s hmeljem zasajene ploskve — morda bi se tudi lahko reklo polovica — trpi pa še danes po bolhaču in je skoro izključeno, da bi le-ti nasadi tudi pri najugodnejšem vremenu dali le približno normalno letino. Trta v teh nasadih ne bode dosegla cele visokosti žice, ker je preveč oslabela in bo, kakor izkušnja uči, dala le prav slabo letino. Mnogi nasadi te tretjine, oziroma polovice so danes še goli. (!) — Ob začetku t. m. se je skoro v vseh nasadih prikazala — pa le v malem številu aphid-muha, to je povzročiteljica hmeljskih uš; danes je le teh tudi že videti, vendar pa le v malem številu in se pri enaki dnevnosti in nočni temperaturi ni bati, da bi prišlo do kakega pogubnega napada. Povprečno se lahko reče, da je stanje hm. nasadov tako neenako, kakor že dolga leta ne. Obilo dežja in zopetna poletna vročina bi hmeljski rastlini bilo nujno potrebno. — Hmeljska kupčija je zopet oživela in je hmelj po kakovosti, kakor tudi po ceni napredoval. Cene se pomikajo od 2900 do 3300 čK za 50 kg. Razpoloženje na trgu prav čvrsto in cene rastoče. Zveza hmeljarskih društev.

Krvnik.

Spisal: Molislav Rudež.

Dalje.

Težko sopenje skrivnosti polne prikazni je ponehalo. Šklopotanje zobov in zvok udarca noža ob zobove se je zaslišalo. Milko je zadržal sapo in vzdrgetal. Začutil je vboj v svoje telo in oster rez po telesu. Stisnil je pesti in hotel lopniti po strašnem peklencu, a verige so mu omagale moči in pesti so se onemogle vzleknile. Raztelesil ga je; počel, žge in boli ga... Solze so mu zalile obličje izpod zaprtih, upadlih trepalnic. Srce mu je v strahu vedno hitreje bilo. Zdaj je nepoznani znanec zagrabil še srce; razreže ga... Milko se je v bolečinah zvičal kakor kača; dvigal in padal je liki valovom. Začutil je, kakor bi mu peklenšček rezal dele življenja, kakor bi mu jemal predpogoje obstoja, kakor bi mu dušil zrnice srčnega, krvoprelitega nagnenja do... Oh ne, ne, niti misliti ne sme... Mrha, pošast, zastrupilevalec, ropar, rabelj...

Grozna pošast je bežala. Vstane, spozna strahoto nedomislene postave. Spoznal je neznanca. To je oni mož, ki ga je srečal na morju. To je ona bojazen, ki se mu je porodila že ob srečanju s širokokrajnikom. Nag skoči za njim, nag teka po ulicah, zasledujoč neznanca... Verige so se same odpenjale...

Zbudi se. Maneč si z roko oči, potipuje se z drugo po hrbtu, po prsih, po zapestju... Nobene rane. Težko mu je; kamen v prsih... Premišluje. Srce je paral... Smrkavec!

Bil je že dan. Solnce je bilo žarke v sobico. Jasni, veseli trakovi so ravno sijali Milku v postelji. Vzdrgotal se je Milko rešitve od temnih, trudnih sanj. Sanje so slutnje, bojazni pred izgubo zagotovljenega... In Milko se je zbal. Zbal se je neznanega, bal se je pretečene noči... Pogledal je v stran in gledal na križ... Gledal in opazoval je... Zdelo se mu je, da razpelo nekaj taji, nekaj skrivnostnega namežikuje...

Stresel se je. Stopil je po zajutruku iz svoje koče. Mati ga je ogledovala po strani in vprašala po vzroku njegove upadlosti, molčečnosti in žalosti...

— Saj mi ne manjka ničesar!

Morje je pljuvalo in bulilo. Včerajšnja oljnata morská plan se je danes gibala v divjem valovanju. Bujni holmci morja so odpirali svoja žrela in iz gobcev se jim je penilo. Pene so kmalu izginjale in trenutno je ponehalo tam vspenjanje, a v neposredni bližini se je zopet srd in žrelo se je ponovno penilo. Nato je v novo zamrlo, a ponovno oživelo... Brezštevilnih takih trenutnih življenj je umiralo, a nešteto se jih je obujalo... Morje se je danes osamosvojilo; nihče ni smel tavati in plahutati po njem... Gorje onemu, ki bi se drznil dražiti ga...

(Dalje prihodnjič.)

Listnica uredništva.

Tezno: Za dnevnik žal zakasnelo, pride v »Narodni list«. — Konjice: Razun tega, kar objavljeno, enako!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Učenko, ki že ima predvaje v šivanju perila, sprejme damski šivalni salon Adele Armbruster, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 990

Lepa meblovana soba se odda dvema gospodoma. Naslov v upravnistvu. 994

Dobro mleko za otroke se dobi vsak dan v mlečarni Ivana Golob, Slovenska ulica št. 16. 993

Lokal za delavnico v sredini mesta se odda. Naslov v upravnistvu. 992

Pohištvo! Spalne sobe iz mehkega in trdega lesa, kakor tudi kuhinjske opreme, pisalne mize po znižanih cenah. Tovarna pohištva Koroška cesta št. 46 in 53. 984 6-2

Otomani ali divan in pisalno mizo, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v upravnistvu. *

Stanovanjska hiša

v Gradcu, v bližini južnega kolodvora, se prodaja. Pojasnila daje oskrbnistvo posestva Seibersdorf pri Spielfeldu. 996

Ne pozabi naročnino!

Vsem sorodnikom, znancom in prijateljem naznanjamo pretržno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oče, stric itd., gospod

Ljudevik Schescherko

trgovec in posestnik

po mukepolni bolezni dne 20. junija 1922 ob pol 11. uri, previden s tolažili sv. vere, preminul.

Pogreb prebalega pokojnika se vrši v četrtek, dne 22. junija 1922 ob 14. uri iz hiše žalosti na tamkajšnje pokopališče.

Planina pri Sevnici, dne 20. junija 1922.

Julijana Schescherko, soproga. 995

Ljudevik in Adolf, sinova. Marija Schescherko in Berta Kosi, roj. Schescherko, hčerke.

Stanko Kosi, zet. Berta Schescherko, roj. Gross, sinaha.

KNJIGOVEZNIKA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJŠE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Zahtevajte
povsod ..

CHARTREUSE

tvrdke M. Druškovič in drug družba z o. z.
Maribor, Koroška cesta št. 39. ... 918

III. emisija delnic Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Izvršjuč sklep rednega občnega zbora delničarjev od dne 27. maja 1922, objavlja podpisani upravni svet

966

povišanje delniške glavnice od K 120,000.000.— (Din. 30,000.000.—)

na K 240,000.000.— (Din. 60.000.000.—)

z izdajo novih

nom. K 120,000.000.— (Din. 30,000.000.—) t. j. 300.000 kosov delnic po nom. K 400.— (Din. 100.—)

s pravico na dividendo za leto 1922.

Emisija novih delnic se bo provedla pod sledečimi pogoji:

1. Delničarji imajo pravico, da na vsako staro delnico optirajo po eno delnico III. emisije po tečaju K 640.— (Din. 160.—) plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922. K 16.— (Din. 4.—) od kosa, plačljivo pri podpisu.

2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet na ta način, da jih odstopi v prvi vrsti delničarjem, ki žele nadaljnih delnic preko prvenstvene pravice, a potem tudi nedelnarjem.

Cena neoptiranih delnic je določena na K 760.— (Din. 190.—) plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922. K 19.— (4.75) za kos in se mora plačati ob priliki priglasa.

Kar bode podpisano in vplačano preko števila neoptiranih delnic, se bode repartiralo, a preostala položena vplačila se bodo vrnila.

3. Delničarji, ki hočejo izvršiti svojo pravico opcije, morajo predložiti svoje stare delnice v svrhu prežigosanja v času od 15. do 30. junija 1922. pri blagajnah:

a) Jadranske banke d. d. v Beogradu ali pri njenih podružnicah v Cavtatu, Celju, Dubrovniku, Ercegnovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Sibeniku in Zagrebu;

b) Jadranske banke d. d. v Trstu ali pri njenih podružnicah na Dunaju, Opatiji in Zadru;

c) Banke in štedionice za Primorje d. d. na Sušaku ali pri njenih podružnicah na Rijeki in v Bakru;

d) Frank Sakser State Bank, New-York;

e) Banco Jugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta-Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Isti zavodi sprejemajo tudi priglasa izven opcije.

4. Razlika med nominalno vrednostjo in emisijskim tečajem novih delnic pripade po odbitku stroškov emisije rednemu rezervnemu fondu banke.

5. Delničar, ki ne bo v predpisanem roku priglasi prava opcije in izvrši vplačila, izgubi opsijsko pravico.

6. V svrhu zavarovanja III. emisije je osnovan poseben sindikat.

Član sindikata more postati po določenih pogojih vsak delničar, ki ima ali zastopa najmanj 1000 delnic.

Kdor želi pristopiti sindikatu, naj se obrne na Upravo sindikata pri Centralnem uradu Jadranske banke v Ljubljani, kjer se lahko poduči o podrobnih pogojih za pristop.

V Beogradu, dne 14. junija 1922.

Upravni svet Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Aktiva

Cista bilanca leta 1921.

Pasiva

		Dinarji		Dinarji				Dinarji		Dinarji	
Blagajna:						Delniška glavnica				30,000.000	—
a) gotovina	22,792.073	62				Redni rezervni fond				15,000.000	—
b) žiro račun pri Narodni banki	6,100.695	58				Vloge:					
c) kuponi	9.133	77	28,901.902	97		a) na knjižice	63,430.998	41			
Valute			1,838.478	07		b) na tekočih računih	192,286.007	60	255,717.006	01	
Menice			85,401.267	02		Upniki:					
Devize			1,201.912	26		a) reeskompt pri Narodni banki	2,000.000	—			
Lastni vrednostni papirji			61,243.790	86		b) ostali upniki	194,805.937	01	196,805.937	01	
Konzorcijski posli			1,591.939	58		Garancije				19,203.889	85
Dolžniki:						Prehodne postavke				4,245.705	34
a) denarni zavodi	74,304.156	03				Čisti dobiček leta 1921				4,522.986	14
b) ostali dolžniki	245,649.896	71	319,954.052	74							
Dolžniki za garancije			19,203.889	85							
Nepremičnine			6,158.290	—							
Inventar			1	—							
			525,495.524	35						525,495.524	35

Predsednik upravnega sveta:

Franjo Duboković l. r.

Primerjali s knjigami ter našli v redu

NADZORSTVENI SVET:

Dr. Otokar Rybár l. r.

Janko Jovan l. r.

Ravnatelj:

Č. Kamenarović l. r., član upravnega sveta.

Gustav Pirc l. r.